

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Publikacja opracowana przez LGD Partnerstwo Ducha Gór współfinansowana jest ze
środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 19.3 „Przygotowanie i realizacja
działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania” Programu Rozwoju
Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

KOTLINA JELEŃOGÓRSKA
JELENIA GÓRA VALLEY

POWIAT JELEŃOGÓRSKI
JELENIA GÓRA POVIAT

DOLNY ŚLĄSK
LOWER SILESIA

Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Ducha Gór
ul. Konstytucji 3 Maja 25, 58-540 Karpacz
tel. +48 75 644 21 65, e-mail: sekretariat@duchgor.org
www.duchgor.org, www.skarbiecduchagor.pl

Gmina
Janowice Wielkie

Miasto i Gmina
Piechowice

Miasto i Gmina
Karpacz

Gmina
Podgórzyn

Miasto i Gmina
Kowary

Miasto i Gmina
Szklarska Poręba

Gmina
Mysłakowice

Miasto
Jelenia Góra

PARTNERZY PROJEKTU

Międzynarodowy projekt współpracy „Zrównoważony ruch turystyczny
w Sudetach Zachodnich na pograniczu polsko-czeskim”

Rozvoj Tanvaldska

1. Orle
2. Hala Izerska
3. Wodospad Kamieńczyka
4. Muzeum Karkonoskie
5. Muzeum Ziemi JUNA
6. Chybotek
7. Huta Szkła Julia
8. Wodospad Szklarki
9. Michałowice Kociołki
10. Bobrowe Skály

11. Pałac Pakoszków
12. Dom Gerharta Hauptmanna w Jagniątkowie
13. Zamek Chojnik
14. Wodospad Podgórnej
15. Stawy Podgórzynskie
16. Mała Japonia
17. CDiAT „Stara Remiza” w Zachełmiu
18. Borowice – Kalewala
19. Marczyce – Zamek Księcia Henryka
20. Pałac Stanisławów

21. Pałac na Wodzie
22. Witosza
23. Kaplica św. Anny
24. Świątynia Wang
25. Muzeum Sportu i Turystyki
26. Krucze Skály
27. Karpacz – wyciąg na Kope
28. Skarbiec Ducha Gór
29. Zapora na Łomnicy
30. Karkonoskie Tajemnice

31. Muzeum Zabawek
32. Western City
33. Park Miniatur w Kowarach
34. Ratusz w Kowarach
35. Kowary – starówka
36. Grobowiec von Reuss
37. Pałac Kowary
38. Kopalnia Podgórze
39. Sztolnie Kowary
40. Dom Tradycji w Kowarach

41. Muzeum Sentymentów w Kowarach
42. Miłków – Pałac Spiż
43. Szubienica w Miłkowie
44. Arboretum w Miłkowie
45. Domy Tyrolskie w Mysłakowicach
46. Mysłakowice pałac
47. Łomnicka Hala Mleczna
48. Wiejskie Delicje w Łomnicy
49. Pałac Wojanów
50. Pałac Łomnica

51. Pałac Bobrów
52. Zamek Karpniki
53. Bukowiec – park i pałac
54. Krzyżna Góra
55. Schronisko Szwajcarka
56. Sokolik Duży
57. Mokradła Trzczańskie
58. Zamek Bolczów
59. Miedzianka
60. Wieża widokowa w Radomierzu

Karkonoską Markę Lokalną pilotuje LGD
Partnerstwo Ducha Gór – organizacja po-
za-rządowa zaufania społecznego, dla której tw-
rzenie marki produktów i marki regionu jest
misją. Marka Lokalna tworzona przez organizację poza-rządową
to wielka dbałość o tradycję, autentyczność, jakość oraz zasady
sprawiedliwości społecznej. Karkonoska Marka Lokalna „Skar-
by Ducha Gór” jest gwarantem lokalnego produktu chronionego
prawem, opartego na tradycji lub specyfice miejsc oferujących
te produkty

The local brand Marka Lokalna created by a non-governmen-
tal organisation means great care for tradition, authenticity,
quality, as well as social justice principles. The local brand
Karkonoska Marka Lokalna “Treasures of the Mountain Spirit”
is the guarantor of a local product protected by law, based on
tradition or specificity of the places which offer these products.

Oznaczenie produktu certyfikowanego Karkonoską Marką Lokalną
Designation of a product certified with the Karkonosze Local Brand

WYDAWCA:

Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Ducha Gór
ul. Konstytucji 3 Maja 25, 58-540 Karpacz
tel. +48 75 644 21 65, e-mail: sekretariat@duchgor.org
www.duchgor.org, www.skarbiecduchagor.pl

Zespół redakcyjny: Marcin Papaj, Dorota Goetz
Zdjęcia: Marcin Papaj, arch. PLAN, arch. LGD PDG.
oraz zasoby członków LGD. Druk: LEYKO.

REALIZACJA:

WYDAWNICTWO TURYSTYCZNE „PLAN”

ul. Słowackiego 14, 58-500 Jelenia Góra, tel. 75 75 260 77
biuro@wydawnictwoPLAN.pl, www.WydawnictwoPLAN.pl

WYDAWNICTWO BEZPŁATNE

KARPACZ 2019 • ISBN 978-83-937139-9-8

ATRAKCJE KRAINY DUCHA GÓR

1. ORLE • Dawna osada hutnicza, założona w XVIII wieku przez rodzinę Preusslerów. Ocalały budynek dawnej leśniczówki mieści obecnie Stacja Turystyczna ORLE.

2. HALA IZERSKA • Częściowo zatorfiona i porośnięta kosodrzewina hala na lewym brzegu Izery, która stanowi na tym obszarze granicę polsko-ceską. Niemal cała Hala Izerska objęta jest ochroną ścisłą jako rezerwat „Torfowiska Doliny Izery”. W północnej części Hali Izerskiej stoi schronisko „Chatka Górzystów” – jedyny budynek ocalaty po osadzie Wielka Izera.

3. WODOSPAD KAMIEŃCZYKA • Największy wodospad po polskiej stronie Sudetów, jego łączna wysokość to 27 metrów. Woda spada wąską strugą w wyżłobiony przez siebie skalny wąwóz.

4. MUZEUM KARKONOSKIE • Muzeum regionalne mieszczące się w dawnym domu braci Hauptmannów. Przy obiekcie rozpościera się Ogród Ducha Gór.

5. MUZEUM ZIEMI • Muzealne wystawy obejmują m.in.: minerały z regionu oraz z całego świata, dawne urządzenia górnicze, oraz ekspozycje poświęconą tradycjom walcącym.

6. CHYBOTEK • Jedna z największych atrakcji turystycznych w Szklarskiej Porębie. Olbrzymi trójkątny głaz, który łatwo daje się wprowadzić w ruch. Stąd jego nazwa.

7. HUTA SZKŁA JULIA • Huta Szkła Kryształowego JULIA istnieje już ponad 140 lat i jest najstarszym istniejącym producentem szkła na tym terenie. Zwiedzanie hali produkcyjnej odbywa się w towarzystwie przewodnika, który wprowadzi turystów w tajniki wyrobu szkła kryształowego.

8. WODOSPAD SZKLARKI • Najpopularniejszy z racji swej dostępności wodospad w Karkonoszach. Woda spada spiralną strugą z wysokości 13,3 metra tworząc na dole potężny kocioł eworsyjny. Tuż przy wodospadzie znajduje się najmniejsze schronisko w Karkonoszach – „Kochanówka”.

9. MICHAŁOWICE KOCIOŁKI • Grupa rozrzuconych form skalnych na szczycie Drewniaka (672 m n.p.m.) w pobliżu Michałowic. Cechą charakterystyczną tego miejsca są liczne kociołki wietrzeńiowe o różnych rozmiarach i kształtach.

10. BOBROWE SKAŁY • Grupa granitowo-gnejsowych skałek na wschodnim stoku Ciemniaka w Grzbiecie Kamienickim.

11. PAŁAC PAKOSZÓW • Póź-

LAND OF THE MOUNTAIN SPIRIT

1. ORLE • A former glass-works settlement, established in the 18th century by the Preussler family. The former forest lodge building is the modern day home of ORLE Tourist Station.

2. HALA IZERSKA • Partially boggy mountain meadow overgrown with mountain pine on the left bank of Izera. Here the Polish-Czech border runs along it. Almost the entire Hala Izerska is covered by strict protection as the “Izera Valley Bogs” reserve. The north part of Hala Izerska is home to “Chatka Górzystów” refuge, – the only surviving building from the Wielka Izera (Gross Iser) settlement.

3. KAMIEŃCZYK WATERFALL • The biggest waterfall on the Polish side of Sudety with an overall height of 27 meters. Water falls in a narrow curtain through a rock ravine it gouged out itself.

4. KARKONOSZE MUSEUM • A regional museum in the former Hauptmann brothers’ house. Mountain Spirit Garden stretches around the building.

5. EARTH MUSEUM • The museum’s exhibitions include regional and world minerals, former mining

equipment and an exhibition devoted to Walloon traditions.

12. DOM GERHARTA HAUPTMANNNA W JAGNIĄTKOWIE • Secesyjna willa z 1901 roku wybudowana dla niemieckiego noblisty Gerharta Hauptmanna, w której mieszkał aż do swojej śmierci w 1946 r. Obecnie w budynku mieści się Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna”.

13. ZAMEK CHOJNIK • Rodowa siedziba Schaffgotschów, aż do 1675 r., gdy niezdołbąta wcześniej warownię strawił pożar wywołany piorunem. Od tego momentu pozostaje trwale zabezpieczona, romantyczną ruiną.

14. WODOSPAD PODGÓRNEJ • Trzeci co do wysokości wodospad po polskiej stronie Karkonoszy, woda spada z 10 metrowego, trójstopniowego proggu. Jest to ulubione miejsce spotkań morsów wykorzystujących tutaj się kocioł eworsyjny do swoich odważnych, zimowych kąpieli.

15. STAWY PODGÓRZYŃSKIE • Zespół stawów hodowlanych o powierzchni 106 ha założone przez cystersów z pobliskich Cieplic w XV wieku.

16. MAŁA JAPONIA W PRZESIEKU • Japoński ogród u podnóża Karkonoszy. Na najmłodszych gości Małej Japonii czeka tematyczno-edukacyjny plac zabaw Ducha Gór z największą zjeżdżalnią w Karkonoszach.

17. CENTRUM DZIEDZICTWA I AKTYWNOŚCI TWÓRCZEJ STARA REMIZA W ZACHEMIU • W budynku znajduje się wystawa poświęcona historii, ozdobionych w piękny haft, koszul zachemiańskich (certyfikat Karkonoskiej Marki Lokalnej).

18. BOROWICE – KALEVALA • Borowice – Kalevala – to miejsce, w którym znajdziesz nocleg w komfortowym lapońskim namiocie, posmakujesz fińskiej kuchni oraz skorzystasz z najlepszych na świecie saun. Dla dzieci i młodzieży przygotowano tutaj przy zajęcia edukacyjne, które odbywają się w olbrzymim lapońskim namiocie zaadaptowanym na potrzeby szkoły

19. MARCZYCE – ZAMEK KSIĘCIA HENRYKA • Zamkowe ruiny na szczycie Grodnej powyżej Marczyce przypominające swym kształtem pobliski zamek Chojnik. Fundatorem zamku był książę von Reuss z pobliskiego Stanisłowa.

21. PAKOSZÓW PALAC • Late Baroque palace, today home to a five star hotel.

12. GERHART HAUPTMANN’S HOUSE IN JAGNIĄTKÓW • Art Nouveau villa dating back to 1901, built for Gerhart Hauptmann, a German Nobel Prize winner who lived here until his death in 1946. Today the building is home to “Gerhart Hauptmann’s House” City Museum.

13. CHOJNIK CASTLE • The primary residence of the house of Schaffgotsch until 1675, when the previously unconquered stronghold was consumed by a fire started by a lightning strike. Since that time it has prevailed as a romantic ruin, permanently made safe.

14. PODGÓRNA WATERFALL • Third tallest waterfall on the Polish side of Karkonosze. Water flows over a 10 meter three step drop. This is a favourite place for winter swimmers who take full advantage of the plunge pool.

15. PODGÓRNE WATERFALL • Third tallest waterfall on the Polish side of Karkonosze. Water flows over a 10 meter three step drop. This is a favourite place for winter swimmers who take full advantage of the plunge pool.

23. KAPLICA ŚWIĘTEJ ANNY • Ufundowana w XVIII wieku przez hrabiego Antona Schaffgotscha kaplica położona jest przy jednej z najstarszych dróg w Sudetach (Babia Ścieżka). Przy świątyni znajduje się cudowne Źródło Miłości, które gwarantuje sukces w sprawach sercowych (przynajmniej podczas pobytu w Karkonoszach).

24. ŚWIĄTYNIA WANG • Drewniany kościółek z XII w. przywieziony do Karpacza za sprawą hrabiny Fryderyki von Reden. Świątynia posiada wiele cech nawiązujących do tradycji wikingów.

25. MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI • Muzeum mieści się w XIX-wiecznym domu przysłupowym w centrum Karpacza. W bardzo interesujący sposób przedstawiono w nim historię sportów uprawianych w Karkonoszach. Duża część ekspozycji dotyczy historii regionu a w szczególności Karpacza.

26. KRUCZE SKAŁY W KARPACZU • Urwisko skalne na prawym brzegu Płomnicy. Występujące tutaj skały bogate są w rzadkie minerały, które były eksploatowane w XIX w. Pozaostałością po pracach górniczych na Kruczych Skałach jest udośćpniona dla turystów pieczara. Na skałkach znajdują się drogi wspinaczkowe.

27. KARPACZ – WYCIĄG NA KOPE • Nowoczesna kolej czteroosobowa na zbocze Kopy, która zastąpiła historyczny wyciąg krzeslekowy Zbyszko z 1959 roku. Podróż na górę trwa ok 6 minut.

28. SKARBIEC DUCHA GÓR W KARPACZU • Informacja turystyczna i sklep z produktami regionalnymi w Karpaczu.

18. BOROWICE – KALEVALA • Borowice – Kalevala – is a place where you’ll find accommodation in a comfortable Lapp tent, try Finnish cuisine and enjoy the best saunas in the world. Educational activities which take place in an enormous Lapp tent adopted for the needs of the school await kids and teenagers.

19. MARCZYCE – PRINCE HENRY’S CASTLE • Castle ruins on the summit of Grodna above Marczyce. Its shape is slightly reminiscent of the nearby Chojnik castle. The castle was built by prince von Reuss from the nearby Stanisław.

20. STANISZÓW PALACE • A Baroque palace dating

back to the second half of the 18th century, rebuilt at the start of this century. Currently it is home to a hotel and restaurant.

21. WATER PALACE IN STANISZÓW • A former manor house complex in lower Stanisław. Currently a luxury hotel with a SPA zone.

22. WITOSZA • A distinctive mountain in central Stanisław. There are numerous granite rock outcrops on the slopes of Witosza with a number of caves (“Pustelnia”, “Skalna Komora”). Jan Rischmann, the local “flying prophet” lived in one of them during the Thirty Years’ War.

23. ST. ANNE’S CHAPEL • The chapel established by count Anton Schaffgotsch in the 18th century stands by one of the oldest roads in Sudety (Babia Path). Right by the temple is the miraculous Spring of Love guaranteeing success in matters of the heart (at least during your stay in Karkonosze).

24. WANG TEMPLE • A wooden 12th century temple. Its arrival to Karpacz is attributed to countess Friederike von Reden. Many of the temple’s features refer to Viking tradition.

25. SPORTS AND TOURISM MUSEUM • The museum is located in a 19th century Lusatian house in the centre of Karpacz. The history of sports practiced in Karkonosze is depicted there in a very interesting manner. A large part of the exhibition is on the history of the region and Karpacz in particular.

26. RAVEN ROCKS IN KARPACZ • A rock precipice on the right bank of Płomnica. Rare mineral rich rocks occur here, and these were mined in the 19th century. A cavern, open to tourists stands testament to the mining works at Raven Rocks. The rocks are also home to numerous climbing routes.

27. KARPACZ – CABLE CAR TO KOPA • A modern four man cable car which replaced the old Zbyszko chair lift from 1959. It takes approx. 6 minutes to reach the top.

28. TREASURY OF THE MOUNTAIN SPIRIT IN KARPACZ • Tourist information and shop with regional products in Karpacz.

29. ŁOMNICA DAM • The rock debris barrier damming

29. ZAPORA NA ŁOMNICY • Piętnaście wody Łomnicy zapora przeciwrusowa powstała w latach 1910-1915 w ramach pruskiego programu przeciwo-wodowego.

30. KARKONOSZE TAJEMNICE • Interaktywne muzeum w Karpaczu związane z legendami Karkonoskim.

Łomnica waters was built between 1910 and 1915 within the scope of a Prussian flood protection programme.

30. KARKONOSZE SECRETS • An interactive museum in Karpacz associated with Karkonosze legends.

31. TOY MUSEUM • World of toys at the foot of Karkonosze.

31. MUZEUM ZABAWEK • Świat zabawek u podnóża Karkonoszy. W danym budynku dworca kolejowego oglądać można m.in. z prywatnych zbiorów twórcy i wieloletniego dyrektora Pantomimy Wrocławskiej – Henryka Tomaszewskiego.

32. WESTERN CITY • Świat westernu u stóp Karkonoszy. Tu każdy może poczuć się jak na prawdziwym Dzikim Zachodzie. Drewniana zabudowa razem z XIX wiecznego miasteczka, z saloonem, pocztą i kasynem. Można tu przeżyć m.in. napad na bank czy najazd Indian.

33. PARK MINIATUR W KOWARACH • Jedna z największych atrakcji turystycznych w okolicach Karkonoszy, skupiająca na stosunkowo małym obszarze najważniejsze zabytki architektury Dolnego Śląska pomniejszone dokładnie 25 razy.

34. RATUSZ W KOWARACH • Późnobarokowy ratusz zaprojektowany przez Neumanna i Schulza w latach 1786-88.

35. KOWARY – STARÓWKA • Kowary zachowały oryginalny układ ulic ukształtowany w XVIII wieku. Na szczególną uwagę zasługuje odrestaurowany deptak z ratuszem oraz gotycki kościół św. Imlenia NMP z XIV wieku.

36. GROBOWIEC VON REUSS • Grobowce rodziny Reuss z pobliskiego pałacu Nowy Dwór w Kowarach.

37. PAŁAC KOWARY • XVIII wieczny pałac dawnych właścicieli zakładów tekstylnych (późniejszej fabryki dywanów).

38. KOPALNIA PODGÓRZE • Podziemna trasa turystyczna poprowadzona w dawną kopalnię uranu „Podgórze” przy czarnym szlaku w kierunku Przełęczy Okraj. Udośćpniona do zwiedzania kopalnia jest monitorowana i w pełni bezpieczna dla odwiedzających.

39. SZTOLNIE KOWARY • Udośćpnione na potrzeby trasy turystycznej wyrobisko dawnej sztolni poszukiwawczej uranu nr 9. Trasa zwiedzania prowadząca poprzez podziemne chodniki, komory i groty liczy 1200 m.

40. DOM TRADYCJI W KOWARACH • Prowadzona przez pasjonatów regionu izba pamięci z ciekawą ekspozycją prezentującą górniczą historię miasta..

41. MUZEUM SENTIMENTÓW W KOWARACH • Przemysł tekstylny Kowar dożywszy sędziwego wieku także stał się przeszłością, o której przypomina kilka pofabrykancich willi oraz hale dawnej fabryki dywanów.

42. MIŁKÓW – PAŁAC SPIŻ • Barokowy pałac w centrum wsi, słynący z serwowanego tutaj piwa pochodzącego z prywatnego browaru Spiż podawanego z chlebem własnego wypieku i smalcem.

43. SZUBIENICA W MIŁKOWIE • Pozostałości kamiennej szubienicy z XVII wieku. Założona na planie koła szubienica dźwiga trzy filary, na których dawniej

Some of the exhibits on display within the former train station building are from collections owned by the creator and director of Wrocław’s Mime Theatre – Henryk Tomaszewski.

32. WESTERN CITY • Western world at the foot of Karkonosze. Here everyone can feel like they’re in the Wild West. Wooden buildings taken straight out of a 19th century town with a saloon, post office and a casino. One can experience a bank robbery or a Red Indian raid here.

33. MINIATURE PARK IN KOWARY • One of the biggest tourist attractions in the Karkonosze region, concentrating the most important monuments of Lower Silesia architecture reduced exactly 25 times in a relatively small area.

34. KOWARY TOWN HALL Late Baroque town hall designed by Neumann and Schulz between 1786 and 1788.

35. KOWARY – OLD TOWN • The original road layout established in the 18th century still survives in Kowary. A refurbished pedestrian zone with a town hall and the Gothic church of the Blessed Virgin Mary dating back to the 14th century are particularly noteworthy.

36. VON REUSS FAMILY TOMB • Tombs of the Reuss family from the nearby Nowy Dwór palace in Kowary.

37. KOWARY PALACE • An 18th century palace of the former textile plant owners (which later became a carpet factory).

38. PODGÓRZE MINE • An underground tourist route in the former “Podgórze” uranium mine by the black trail towards Okraj Pass. The mine, open to tourists, is monitored and perfectly safe.

39. KOWARY SHAFTS • Former uranium exploratory shaft no. 9 is open to tourists. The 1200 m long sightseeing route passes through underground tunnels, caves and caverns.

40. HOUSE OF TRADITIONS IN KOWARY • A remembrance chamber run by those passionate for the region with an interesting exhibition of the town’s mining history.

41. MUSEUM OF SENTIMENTS IN KOWARY • The Kowary textile industry, which lived to a ripe old age finally became history which we are reminded of by a number of factory owners’ villas and halls of the former factory.

42. MIŁKÓW – SPIŻ PALACE • A Baroque palace in the centre of the village, known for a beer from the Spiż private brewery served here with homemade bread and lard.

43. GALLOWS IN MIŁKÓW • Remains of a 17th century stone gallows. The gallows on a circular footprint comprises three pillars which used to support a wooden structure.

44. FOREST GENE BANK – ARBORETUM IN MIŁKÓW • One of the few places in Poland where tree and shrub genomes are stored. Special care is afforded to endangered species. A picturesque 10 ha arboretum is adjacent to it.

umieszczone była drewniana konstrukcja.

44. LEŚNY BANK GENÓW – ARBORETUM W MIŁKOWIE • Jedno z nielicznych miejsc w Polsce, w którym gromadzi się zasoby genowe drzew i krzewów. Szczególną ochroną objęte są tutaj gatunki zagrożone wyginięciem. Do ośrodka przylega malownicze arboretum o powierzchni 10 ha.

45. DOMY TYROLSKIE W MYŚLAKOWICACH • Kolonia domów tyrolskich w Myślakowicach, wybudowana przez uciekinierów religijnych w 1838 roku. Do dnia dzisiejszego we wsi zachowało się wiele drewnianych domów, których cechą rozpoznawczą są pięknie dekorowane balkony.

46. MYŚLAKOWICE PALAC • Dawny letni pałac królów pruskich. Obecna, neogotycka forma otrzymała na zlecenie króla Fryderyka Wilhelma IV w latach 1832-1844. Dzisiaj mieści się tu szkoła podstawowa.

47. ŁOMNICKA HALA MLECZNA W ŁOMNICY • Zakład mleczarski w Łomnicy produkujący wyroby z mleka koziego. Produkowane tutaj sery posiadają certyfikat Karkonoskiej Marki Lokalnej.

48. WIEJSKIE DELICJE W ŁOMNICY • Popularny wśród mieszkańców okolicznych wsi i Jeleniej Góry sklep z produktami ekologicznymi, w większości pochodzącymi z pobliskiego gospodarstwa rolnego. Na chętnych czekają tutaj wyroby mięsne i nabiał.

49. PAŁAC WOJANÓW • Swoją obecną formę pałac zawdzięcza gruntownym zmianom przeprowadzonym na zlecenie pruskiej rodziny królewskiej, która w 1839 roku przejęła cały majątek. Powstał wówczas neogotycki pałac z rozległym parkiem w stylu angielskim. W 2002 r. duża część pałacu spłonęła. Obecnie cały obiekt jest pięknie odrestaurowany, a w jego wnętrzach mieści się kompleks hotelarsko-usługowy.

50. PAŁAC ŁOMNICA • Zespół pałacowo-ogrodowy w Łomnicy nad rzeką Bóbr. Barokowy pałac powstał w 1720 r. w oparciu o wcześniejszą renesansową budowlę. Dzisiaj mieści się tutaj muzeum z wystawą „Trzy wieki życia w Pałacu Łomnica” Obok wznosi się klasycystyczny Dom Wdowy z lat 1803-1804 wybudowany przez Christiana Mentzla dla seniorów rodu.

51. PAŁAC BOBRÓW • Ruiny XIX-wiecznego pałacu nad rzeką Bóbr.

52. ZAMEK KARPNIKI • Położony na otoczonej fosą wyspie zamek pochodzi z XV wieku. W czasie II wojny światowej w zamku urządzono składnię cennych zabytków z terenu Dolnego Śląska, które w późniejszym okresie przewieziono w głąb Niemiec. W ostatnich latach zamek przeszedł w prywatne ręce i został gruntownie odbudowany. Obecnie mieści się tutaj luksusowy hotel i restauracja.

53. BUKOWIEC – PARK I PAŁAC • Malowniczy park krajobrazowy założony przez hrabiego von Redena w stylu angielskim.

45. TYROLEAN HOUSES IN MYŚLAKOWICE • A colony of Tyrolean houses in Myślakowice built by religious refugees in 1838. Many wooden houses with beautiful decorated balconies, survive to this day in the village.

46. MYŚLAKOWICE PALACE • Former winter palace of Prussian Kings. It assumed its current Gothic Revival shape upon the instructions of King Frederick William IV between 1832 and 1844. Today it is home to a primary school.

47. ŁOMNICKA HALA MLECZNA IN ŁOMNICA • A dairy in Łomnica producing on the basis of goat’s milk. The cheeses produced here are a certified Karkonosze Local Brand.

48. WIEJSKIE DELICJE IN ŁOMNICA • An eco-shop popular amongst residents of Jelenia Góra and local villages. Its products mostly come from a nearby farm. Meat products and dairy are available for purchase.

49. WOJANÓW PALACE • It owes its current form to changes made upon the instructions of a Prussian royal family who took over the entire estate in 1839. It was then that a Gothic Revival palace with an extensive English style park were built. A large part of the palace burned down in 2002. Today the beautifully renovated building is home to a hotel complex.

50. ŁOMNICA PALACE • A palace and garden complex in Łomnica on the bank of Bóbr river. The Baroque palace was built in 1720 on the basis of an earlier Renaissance structure. Today it is home to a museum showing the “Three centuries of life in Łomnica Palace” exhibition. Neoclassical Widow’s House stands next to the palace. It was erected between 1803 and 1804 by Christian Mentzl for the elderly in the family.

51. BÓBR PALACE • Ruins of a 19th century palace by Bóbr river.

52. KARPNIKI CASTLE • The 15th century castle stands on an island surrounded by a moat. During World War II the castle was used as a storehouse for valuables from Lower Silesia which were later taken

deep into the bowels of Germany. In recent years the castle’s new private owners carried out a thorough refurbishment. Currently it is home to a luxury hotel and restaurant.

53. BUKOWIEC – PARK AND PALACE • A picturesque English style landscape park established by Count von Reden. The Teahouse also known as Belvedere is one of the most famous attractions in the park. An Abbey stands in a north-west part at the foot of Mrowiec mountain. The former utility buildings are home to exhibition rooms and a cafeteria.

54. KRZYŻNA GÓRA • Krzyżna Góra (654 m n.p.m.) wyeksponowany, granitowy szczyt w południowej części Gór Sokolich. Na skalistym wierzchołku znajduje się miejsce widokowe i charakterystyczny, siedmiometrowy żelazny krzyż.

55. SCHRONISKO SZWAJCARKA • Popularne i jedyne schronisko turystyczne w Rudawach Janowickich. Budynek powstał w 1823 roku jako leśniczówka dla rodziny książęcej z Karpnik. Nazwa schroniska nawiązuje do stylu alpejskiego w jakim go wybudowano, a który przypomina domy tyrolskie z pobliskich Myślakowic.

56. SOKOLIK DUŻY • Drugi co do wysokości szczyt (623 m n.p.m.) w Górach Sokolich. W szczytowej partii jest on usiany licznymi skałkami granitowymi, które w szczególności upodobał sobie wspinacz. Na Sokoliku Dużym znajduje się platforma widokowa, na którą prowadzą żelazne, ślimakowe schody.

57. MOKRADŁA TRZCIŃSKIE • Specjalny obszar ochronny położony jest pomiędzy Trzcińskiem, Janowicami Wielkimi i Radomierzem będący dawnym torfowiskiem przejściowym.

58. ZAMEK BOLCZÓW • Malownicze ruiny skalnego zamku położone na Zamkowym Grzbiecie w pobliżu Janowic Wielkich. Przy wznoszeniu warowni wykorzystano naturalne elementy skał granitowych, które uzupełniano kamiennymi murami i drewnianymi konstrukcjami. W trakcie wojny trzydziestoletniej zamek dwukrotnie zdobyto, a w 1645 roku odchodzące wojska szwedzkie wywołały pożar, który doszczętnie zniszczył zamek.

59. MIEDZIANKA • Po raz pierwszy Miedzianka wymieniana jest w dokumentach w 1311 roku jako osada z kopalnią miedzi. W kolejnych latach jej właściciele zmieniali się bardzo często, a sama osada wchodziła w skład klucza dóbr pana na zamku Bolczów. W XVI wieku miejscowość przechodziła największy rozkwit co zaowocowało nadaniem jej praw w 1519 roku. W czasie II wojny światowej miejscowość nie uciepiała. Po jej zakończeniu Miedzianką zainteresowali się radzieccy specjaliści, którzy odkryli w dawnych terenach pokopalnianych złoża rud uranu. Prowadzone w latach 1949-1954 chaotyczne prace eksploatacyjne przy wydobyciu uranu doprowadziły do wielu szkód górniczych. Konsekwencją była decyzja o praktycznie całkowitej likwidacji miejscowości. Mieszkańców przesiedlono do Jeleniej Góry a budynki w większości wyburzono. Ostatnią pamiątką po dawnym mieście jest klasycystyczny kościół św. św. Jana Chrzciciela oraz liczne już budynki.

59. MIEDZIANKA • First records of Miedzianka date back to 1311 as a settlement with a copper mine. In subsequent years it changes hands frequently and the settlement itself was part of the Bolczów castle state. The town’s heydays came in the 16th century which resulted in borough rights being granted in 1519. The town did not suffer during World War II. After the end of the war, Soviet specialists who discovered uranium deposits in the former mines converged onto Miedzianka. Chaotic uranium mining works between 1949 and 1954 have led to the area suffering extensive mining damage. As a consequence the town was almost entirely abolished. The residents were moved to Jelenia Góra and most buildings were demolished. The last reminder of the former town is the Neoclassical St. John the Baptist church and one or two other buildings.

60. WIEWIŃ TOWER IN RADOMIERZU • A viewing tower in a former church bell tower. Beautiful panoramas of Kaczawskie Mountains, Rudawy Janowickie and Karkonosze extend from the viewing platform.